

PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING OCH DISKRIMINERING

Läsåret 2024 - 2025

Gävsta skola

Skolans främjande arbete

Sammanfatta skolans främjande arbete - dvs "arbete som skolan gör för alla utan förekommen anledning", som främjar elevers utveckling och lärande, trygghet, studiero o hälsa". **Spara förebyggande och åtgärdande till senare flik med Åtgärder.**

Vårt mål med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Det uppnås när personal och elever både i ord och handling visar respekt för allas lika värde oavsett såväl kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder samt andra omständigheter som gäller den enskilde som person. För att främja alla barns och elevers utveckling och lärande, trygghet, studiero och hälsa är värdegrundsarbete med exempelvis likabehandling, normmedvetenhet, arbetsklimat präglad av samarbete och tillitsfulla relationer samt elevers delaktighet och inflytande i fokus för det främjande arbetet.

Respekt, Omtanke och Ansvar är Gåvsta skolas ledord och som genomsyrar arbetet med IBIS (Inkluderande Beteendestöd I Skolan) där man bl a diskuterar och tar fram olika förhållningssätt och regler för olika arenor som t ex matsalen, klassrummet, kapprum, omklädningsrum, skolgård, uppehållsrum och som både personal och elever har varit delaktiga i att ta fram.

Gåvsta skola arbetar också med värdande som innebär att det alltid ska vara vuxna med ute på rasterna, i matsalen och vid busshållplatsen för alla stadier för att öka tryggheten.

Föregående års utvärdering

Besvara t ex dessa frågor: Vad lyckades vi med i arbetet mot diskriminering och kränkningar det senaste året? Vilka åtgärder genomfördes och vad ledde de till? Lyckades vi minska antalet kränkningar? Finns det åtgärder som vi behöver fortsätta med? (Utgå gärna från Verksamhetsplanen om du redan gjort en liknande analys i den).

Skolan satsade på styrda lekar för års. 1 - 5 genom att utbilda både elever och personal till Trivselledare som har uppskattats av elever och lett till färre konflikter på rasterna, något som skolan fortsätter att satsa på. Trivselledarens ansvar är att ordna styrda och gemensamma rastaktiviteter, där även eleverna involveras i. Det var utmanade då lågstadielklasserna var uppdelade i tre olika lokaler, varav årskurs 3 hade lokaler utanför skolgården. På högstadiet upprättades aktivitetslåda och varje klass hade möjlighet att minst en gång i veckan ha 30 minuters aktivitet i klassrum med en vuxen. Aktivitetslådan innehöll, kortlek, musik, pingisracket, spel.

Skolan hade ett strukturerat arbete kring rast-, buss- och matsalsvårdande, där det annars kunnat blivit oroligt bland många elever som skolan fortsätter att planlägga vårdandet något vi fortsätter att arbeta vidare med och utveckla.

Skolan arbetade efter IBIS-modellen, som är ett värdegrundsarbete i skolan, där man tagit fram förhållningssätt inom olika arenor, t ex matsalen, klassrummet, rasterna där både personal och elever har varit involverade, något som skolan fortsätter att arbeta med.

Det finns ett trygghetsteam som leds av skolkuratoren. Teamet träffades regelbundet och följde upp nuläget på skolan. Information och mötesstrukturen har fungerat bra. Trygghetsteamet har också varit behjälplig i flera större kränkingsärenden. Skolkuratoren har också fört en dialog med rektorn där teamet identifierat olika problemområden som ligger mer på en organisatorisk nivå. Fortsatt arbete med att tydliggöra när kränkingsutredning behöver göras till all personal.

Totalt har 134 kränkingsanmälningar rapporterats från augusti 2023 till juni 2024, fördelat på 67% pojkarna och 33% flickor. Av anmälningarna har 83 bekräftats som faktiska kränkningar. Flest rapporter inkom i mars med 31 anmälningar och maj med 26 ärenden. Det fanns även en ökning i september månad med 16 anmälningar som sedan minskade fram till jullovet.

Delaktighet i årets arbete

Så här medverkar eleverna i det främjande och förebyggande arbetet:

I dagsläget finns det ett elevråd i års. 7 - 9 som träffas kontinuerligt och syftet är att eleverna ska få vara med och påverka sin arbetsmiljö genom att göra sina röster hörda och kunna påverka det som gäller trivsel och trygghet, samt gemenskap.

Skolans elever har besvarat kommungemensamma enkäter för skola respektive fritidshem. Resultatet har sedan analyserats av skolans personal.

Eleverna är delaktiga i skolans satsning på Trivselledar-lekar där två elever från varje klass i års. 3 - 5 har utsetts. Skolan satsade mer på styrda lekar genom att utbilda både elever och personal till Trivselledare som har uppskattats av elever och lett till mindre konflikter på rasterna, något som skolan fortsätter att satsa på. Trivselledarens ansvar är att ordna styrda och gemensamma rastaktiviteter, där även eleverna involvers i.

Eleverna är delaktiga i att ta fram olika arenor/ordningsregler i arbetet med IBIS.

Så här medverkar personalen i det främjande och förebyggande arbetet:

Personalen medverkar i det förebyggande arbetet genom arbete i arbetslagen där de deltar i att utforma nästkommande års plan mot diskriminering. I återkommande möten har de möjligheter att ta upp hur det ser ut i deras klasser och utbyta erfarenheter med varandra. Elevhälsoteamet samverkar med arbetslagen genom att träffas och analysera varje årskurs för sig. Vad som fungerar väl och vad som behöver utvecklas. Ett par träffar per årskurs sker under läsåret, där man vid det andra tillfället har möjlighet att utvärdera hur planerade insatser har fungerat.

Personal är ständigt närvarande under elevernas tid i skolan och på fritidshemmet. Genom att observera och kunna ingripa vid eventuella konflikter finns möjlighet till ett främjande och förebyggande arbete.

IBIS-gruppen planerar aktiviteter för personal och till viss del för elever. Genom ett förebyggande arbete skapas förutsättningar för en positiv skolkultur.

Kartläggning av elevers utsatthet - undersök och analysera

Undersök var och när det finns risk att elever utsätts för kränkande behandling eller diskriminering i er verksamhet och analysera varför det uppstår. **OBS! Åtgärder ska listas i nästa flik.**

På Gåvsta skola finns en Trygghetsgrupp med representanter från alla arbetslag. Vi har ett system där Trygghetsgruppen kopplas in när det uppkommer lite större händelser mellan våra elever där kränkningar kan ha förekommit. Gruppen arbetar enligt en arbetsordning med strukturerade samtal som dokumenteras samt med uppföljningar för att säkerställa att problemet upphört.

De flesta eleverna trivs på skolan och känner sig trygga. Men vi behöver trygga upp runt eleverna genom att ha en god vuxennärvaro under rasterna. Vi behöver genomföra en kartläggning av trygga/otrygga platser. Vi behöver arbeta med tydliga strukturer om vad som gäller under lektionstid då drygt 20% av skolans elever uppger att studieron inte är den bästa.

Vi kan notera att kränkningar mellan elever förekommer mer när eleverna är äldre. Vi kan också se att flickor är överrepresenterade i kränkingsärenden. Möjligtvis kan anledningen vara att flickor i större utsträckning än pojkar är representerade på sociala medier. Där uppstår många konflikter när eleverna skriver till varandra.

Följande grunder för diskriminering/utsatthet har vi fokuserat på i analysen:

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsöverskridande identitet
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder
- Sexuella trakasserier
- Näthat, kränkningar, trakasserier på nätet

Att göra planen känd - förankring

Så här förankras planen bland eleverna:

Eleverna deltar först och främst inom klassens ram, där arbetet till stor del genomförs.

- *Via IBIS i arbetet med våra förväntansmatriser*
- *Klassråd och elevråd*
- *Genom vårt övriga värdegrundsarbete*

Så här förankras planen hos vårdnadshavare och föräldrar:

Vårdnadshavare informeras på följande vis:

- *Via föräldramöten*
- *Vid utvecklingssamtal*
- *Via informationsbrev*
- *Genom att delar av planen publiceras på hemsidan*

Att upptäcka, anmäla och åtgärda diskriminering och kränkande behandling

På Insidan finns rutin för anmälan och utredning av kränkande behandling, samt definitioner och begrepp ur skollagen.

Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering och kränkande behandling

Om en elev känner sig kränkt (nedtryckt, sårad eller ledsen för något som någon sagt eller gjort) berätta för en personal som då måste göra en anmälan om utredning av Diskriminering och Kränkande behandling. Vårdnadshavarna har möjlighet att ta kontakt med skolpersonal direkt på skolan eller digitalt och anmäla en

Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

Varje personal i skolan som får kännedom om att elev upplever sig kränkt har enligt lag skyldighet att anmäla detta till rektor. Detta görs i ett webbformulär som automatiskt skickas till rektor och huvudman.

Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

Utredning, åtgärder och dokumentation sker i ett gemensamt digitalt system. Rektor eller skolkuratoren, går igenom inkomna anmälningar och ser till att dessa utreds. Rektor eller skolkuratoren bedömer om händelsen ska tolkas såsom kränkande behandling enligt skollagens mening och beslutar i så fall om åtgärder, samt ser till att dessa följs upp. Allt dokumenteras i ärendet i det digitala systemet.

Rutin när personal har kränkt barn/elever

Utredning, åtgärder och dokumentation sker i ett gemensamt digitalt system. Elev såväl som personal ska båda enskilt redogöra för händelsen och redogörelserna dokumenteras i utredningen. Rektor bedömer om händelsen ska tolkas såsom kränkande behandling enligt skollagens mening, och beslutar i så fall om åtgärder vilka också dokumenteras i ärendet i det digitala systemet. Rektor ansvarar för uppföljning av ärendet. Om utredning visar att kränkande behandling förekommit ska rektor kontakta HR Center för ev arbetsrättsliga åtgärder.

Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

Utbildningsförvaltningens rutin är att ny plan ska tas fram och vara klar senast 30 september varje år. Planen ska gälla ett år. Skolkuratoren, tillsammans med rektor, ansvarar för arbetet med planen.

Förebyggande åtgärder - period 1

Mot bakgrund av föregående års utvärdering, undersökningen och riskanalysen ska förebyggande och främjade åtgärder planeras och vidtas. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling. Åtgärderna tar sikte på att minimera risken för diskriminering och kränkande behandling och **utgår från de risker som identifierats**. Mål kan vara såväl kort- som långsiktiga.

Förebyggande åtgärder (max 10st - ska vara Aktiva åtgärder) Skriv nedan	Mål med åtgärden Skriv nedan	Ansvarig person
Utgå ifrån Friends checklista för att se hur långt vi har kommit med Trygghetsarbetet på skolan.	Bättre kartläggning av elevers utsatthet behöver undersökas och analyseras (inkl. sociala medie-användning).	Kurator
Se till att elevskyddsombud finns på skolan.	Öka elevernas möjligheter till insyn och möjlighet att påverka vissa av skolans processer.	Rektor
Gemensamma aktiviteter på skolgården under raster.	Elevers trygghet och deltagande ökar i gemensamma rastaktiviteter vilket främjar en god lekmiljö.	Klassresurser och personal på fritidshemmet

Uppföljning - Utvärdering Åtgärder period 1

Så här har eleverna varit delaktiga i uppföljning och utvärdering av arbetet:

--

Åtgärder som planerats (förs över automatiskt från Åtgärder 1)	Mål med åtgärd	Uppföljning och utvärdering - hur blev det?
Utgå ifrån Friends checklista för att se hur långt vi har kommit med Trygghetsarbetet på skolan.	Bättre kartläggning av elevers utsatthet behöver undersökas och analyseras (inkl. sociala medie-användning).	Kostnaden för att få hjälp från Friends är runt 50 KSEK. Rektor har beslutat att vi inte genomför kartläggning.
Se till att elevskyddsombud finns på skolan.	Öka elevernas möjligheter till insyn och möjlighet att påverka vissa av skolans processer.	Elevskyddsombud är på gång för högstadiet.
Gemensamma aktiviteter på skolgården under raster.	Elevers trygghet och deltagande ökar i gemensamma rastaktiviteter vilket främjar en god lekmiljö.	Det finns gemensamma aktiviteter. Men skrivs om som nya åtgärder för att differentiera årskurserna.
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	

Förebyggande åtgärder Period 2 (förslag: dec)

Mot bakgrund av Uppföljning 1 - vilken baseras på tidigare analys av risker, uppdateras nedan. **Konkreta åtgärder utifrån uppföljning av första periodens åtgärder. Åtgärder som kvarstår/löper vidare kopieras över, ev nya aktiva åtgärder skrivs in.**

Förebyggande åtgärder (max 10st - ska vara Aktiva åtgärder) Skriv nedan	Mål med åtgärden Skriv nedan	Ansvarig person
Se till att elevskyddsombud finns på skolan.	Öka elevernas möjligheter till insyn och möjlighet att påverka vissa av skolans processer.	Rektor
Gemensamma aktiviteter på skolgården under raster års F-5.	Elevers trygghet och deltagande ökar i gemensamma rastaktiviteter vilket främjar en god lekmiljö.	Klassresurser/klassläraren
Gemensamma inomhusaktivitet i klassrummet för eleverna i års. 6 att göra på rasterna.	Skapa lugn och ro på rasterna som skapar trygghet och gemenskap för eleverna.	Resurs/klasslärare
Gemensam inomhusaktivitet i klassrummet för eleverna i års. 7 - 9 där de spelar pingis ett tillfälle i veckan och klass.	Skapa lugn och ro på rasterna som skapar trygghet och gemenskap för eleverna.	Klasslärarna
Strukturen för TL-lekar kan utvecklas och förbättras.	Elevers trygghet och deltagande ökar i gemensamma rastaktiviteter vilket främjar en god lekmiljö.	Rektor/TL-ansvariga/skolkurator
Konsekvenstrappan behöver förtydligas för personalen.	Det ska bli tydligare för personalen vad som behövs göra, framförallt när eleven inte hörsammar tillsägelser och blir hotfull mot andra elever och	Rektor

Uppföljning - Utvärdering Åtgärder period 2

Så här har eleverna varit delaktiga i uppföljning och utvärdering av arbetet:

--

Åtgärder som planerats (förs över automatiskt från Åtgärder 2)	Mål med åtgärd	Uppföljning och utvärdering - hur blev det?
Se till att elevskyddsombud finns på skolan.	Öka elevernas möjligheter till insyn och möjlighet att påverka vissa av skolans processer.	
Gemensamma aktiviteter på skolgården under raster års F-5.	Elevers trygghet och deltagande ökar i gemensamma rastaktiviteter vilket främjar en god lekmiljö.	
Gemensamma inomhusaktivitet i klassrummet för eleverna i års. 6 att göra på rasterna.	Skapa lugn och ro på rasterna som skapar trygghet och gemenskap för eleverna.	
Gemensam inomhusaktivitet i klassrummet för eleverna i års. 7 - 9 där de spelar pingis ett tillfälle i veckan och klass.	Skapa lugn och ro på rasterna som skapar trygghet och gemenskap för eleverna.	
Strukturen för TL-lekar kan utvecklas och förbättras.	Elevers trygghet och deltagande ökar i gemensamma rastaktiviteter vilket främjar en god lekmiljö.	
Konsekvenstrappan behöver förtydligas för personalen.	Det ska bli tydligare för personalen vad som behövs göra, framförallt när eleven inte hör sammar tillsägelser och blir hotfull mot andra elever och	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	

Förebyggande åtgärder Period 3 (förslag: mars)

Mot bakgrund av Uppföljning 1 - vilken baseras på tidigare analys av risker, uppdateras nedan. **Konkreta åtgärder utifrån uppföljning av andra periodens åtgärder. Åtgärder som kvarstår/löper vidare kopieras över, ev nya aktiva åtgärder skrivs in.**

Planerade förebyggande åtgärder i period 3 (max 10)	Mål med åtgärden	Ansvarig person

Uppföljning - Utvärdering Åtgärder period 3

Så här har eleverna varit delaktiga i uppföljning och utvärdering av arbetet:

--

Åtgärder som planerats (förs över automatiskt från Åtgärder 3)	Mål med åtgärd	Uppföljning och utvärdering - hur blev det?
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	
0	0	